

PERIÓDICH VERMELL

⌘ SALUT PÚBLICA ⌘ INTERESSOS POPULARS ⌘ ARTS Y LLETRES ⌘

PREUS DE VENTA
 25 exemplars. Una pesseta
 Cada número. 2 quartos
Surt a llum ab tota regularitat á lo menos una vegada cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 96 - RONDA DE LA UNIVERSITAT - 96
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Tot Espanya, portat á domicili. . . . 8 rals trimestre
 Païssos de la Unió Postal. 16 id. id.
Dona números extraordinaris sempre que ho demanan las circunstancias

LO GORRERO

No hi ha res al mon mes ridícol que 'l mostrar-se tacanyo ó coquí, que en termes vulgars se 'n diu *gorrero*.

A un *gorrero* se 'l coneix á la llegua.

Si va entre amichs, que per exemple s' ensopeguin anar en lo tran-via, coneixeréu al subjecte en qüestió al que vegéu qu' es lo primer en pujar per ocupar lo lloch més distant de la trasera, aixó es, perque al passar lo conductor se trobi primer ab sos amichs y aquets paguin per ell. Sense que aixó li privi de renyarlos, ab las mans á la butxaca y ab ademan de pagar.

Si van en un teatro ja fa per manera de que sos amichs arribin primer á la taquilla y prenguin localitats per ell, y despres lo veuréu desentente en exclamacions y renyes per haber obrat de tal modo sos amichs.

En lo café lo veuréu en torn d' una colla y xarrotejant ab la major franquesa, pero no veuréu may que siga ell lo primer de cridar al mosso per pagar lo gasto.

Molt al contrari; quan sent que un de la seva companyia 'l crida, ell fa 'l distret mirant aquí ó allá ó be llegint lo diari.

Quan comprent que ja está tot arreglat, fentse l' ignorant pica á la taula cridant lo mosso perque aquest li donga la sorpresa de:—Ja está pagat!—

Es molt fumador (si fuma) pero de tabaco no n' hi trovaréu may per las butxacas; com que ja 's fa 'l cárrech de que sos amichs n' hi oferirán!...

Quan fuma del seu tabaco acostuma fer uns cigarrets molt esquitits, pero si es tabaco del próxim, ab prou feynas l' amplada del paper pot abraçar la regatera de la picadura.

Mes per aixó no sempre 's mostra rata; alguna volta també fa una fransesilla de desprendiment y esplendídes.

Ell sab calcular quan convé desembossar y ho executa.

Surt del teatro cansat de gosar á costas de 'ls amichs y sab convidarlos, ¿cóm? forsarlos á beure dos calés d' orxata en alguna taula de refrescos ó á pendre dos quartos de castanyas.

Sol donar un' aglá per obtenir un roure.

No 'l veureu may ab un que siga com ell.

Als pobres los paga ab un:—Deu vos aconsoli!—

S' afayta en barberias de sis quartos barba.

Riu molt per ferse simpátich.

Propaga la llibertat, pero no es lliberal.

No va ab donas, perque sab que li tocara pagar sempre ell.

Abomina dels avaros y ell no 's veu lo gep.

Y adúlador, com cap altre.

Aquest es lo *gorrero*.

J. GUINART

LA CANSÓ DEL APRESENT

Si ha rés al mon, dolent, es la vida d' *apresent*.

Ab la cara ben rentada, y mes trempat que un violí, vaig á obrir la fadrinada allá á la sis del matí,
 —Espereus obro al moment, diligent.

Si una cosa fa enfadar en lo mon, es sè *apresent*.

Tan bon't punt, la fadrinalla, veu que jo vaig á escombrar, ni tal sols un ne travalla; los ve fort estossegar.
 —¡Viva Deu! ¿no has acabat? diu un fadrinot dolent:
 au bruntzent.—

Si per res estich cremat, es per que soch *apresent*.

Casi soch un home fet, y 'm diu l' amo molt irat:
 —Ves si 't pegaré un bolet; ¿ja has fet lo que t' hi manat? Apa depressa tabal, ó sinó hi hautá *marent*, y al moment.—
 Si res al mon hi ha de mal, es la vida de *apresent*.

Quan me queixo de ma sort, y una mica estich distret, me sento caure molt fort, sobre meu algun bolet.
 —Si 't distreus, hi haurá *tunyina*; igual si ho fas malament; y tu atent.
 Si res á un jove amohina, es perque deu sè *apresent*.

Si demano á una nineta estimarla de tot cor, me diu fent la rialleta:
 —No es per tu, lo meu amor; encar' ets massa baylet, encar' ets massa ignocent: ves corrent.—
 Si en lo mon hi res mal fet per un jove, es sè *apresent*.

Si no 's treballa ab delit, —ó 's fa un xiquet de brometa; com que so 'l mes aixirit, jo per tots pago la feta.
 Fort ressona un *castanyot*; y murmuro ab sentiment:
 —So ignocent.
 ¿Perqué 'm diuhen tabalot? perque soch un *apresent*.

Tot se 'm culpa á mi solet; jo soch lo burret de 'ls cops; aixirit, guapo; alegret, pero, sempre rebo *drops*.
 Me fan enfadar fins dalt; pero ara ja estich content, y á-grat-sient
 Puig com hem passat Nadal ja acabo 'l ser *apresent*.

FREDERICH OLIVÉ

L' ORFE DE LA FULIOLA

NOTAS ÍNTIMAS

(Continuació)

Estém en un dia senyalat, lo dijous gras.
A las onze del dematí entrava á la presó de Barcelona.

Per de prompte, ja havia patit una pila de dias viant a peu y dormint de presó en presó per los pobles ahont parabam.

¡Aquell era mon terrible ensaig! ¿Cóm quedava ab lo negoci de la boga? ¿Quin concepte 's formaria de mí, si passats los dias promesos, no estava de tornada á la Fuliola? ¿Qui pagaria 'l jornal á la gent que jo tenia ocupada? ¿Aquestos tristos recorts no deixavan de atormentarme!

Per altra part, jo no m'atrevia á escriure á mon protector, ja per ne infundirli injustificats recels, ja perque 'm creya que al arribar á Barcelona se 'm deixaria anar desseguida, puig no havia fet res de mal á ningú.

¡Funest error! Un estafa, un lladre, un assés ben documentat, no sent reclamat per los tribunals, no se l'hauria incomodat per res. ¿No hauria bastat que la parella que 'm va detindre me hagués conduhit al poble mes prop, y desde allí averiguar ó identificar ma persona? De aquesta manera podrian estolviarse fatals conseqüencias á molts infelissos que no tenen cap culpa.

Pero continuém.

Lo lloch ahont se me havia destinat en la presó, era lo que vulgarment se 'n diu *pati del mitj* ó de la gardunya.

Allí 's troban barrejats, gracias a nostre descuylat sistema penitenciari, desde el mes infelís ignocent com era jo, al mes empedernit criminal.

En lo precís moment en que jo entrava en aquell pati passava una escena tan ridícula com asquerosa.

Una colla de presos dels de cor empedernit, sens dubte per los crims, se ocupavan, en un recó del pati, en parodiar un tribunal en los moments solemnes de funcionar.

Un dels presos feya de president, altres representavan als jutjes, y sentat devant d'ells se 'n veyá un altre que feya de reo.

Allí 's feyan los interrogatoris mes estranys, y després de llarch rato de tan estúpít entreteniment, va pronunciarse 'l fallo, condemnant á mort en garrot vil al fingit reo.

Desseguida va presentarse un altre individu representant al butxí.

De prompte una gran part de presos simularem l'aixecament de un tablado pera establir lo catafalch.

Després va posarse en marxa la comitiva cap al patíbol, y un cop arribats al lloch designat, cada un prengué 'l puesto corresponent que ja avans se habían designat. Llavors una veu enronquida per l'ayguardent dirigí una bestial exhortació figurant al públich, y 'l que feya de butxí va agenollarse devant de la ridícula víctima demanantli perdó ab cómica gravetat. Després va fer com qui preparava las eynas de son repugnant ofici, y fent sentar en una especie de banquet al reo, imita donar voltas a la terrible máquina, mentres lo fingit condemnat fa quatre contorsions y ganyotas y simula quedar mort treynt un pam de llengua.

Aquesta repugnant moxiganga, que era capás de horroritzar á la persona mes despreocuda, servia de rissa fins als mateixos cellers.

¡Quánta moralitat!

Tan prompte com acabaren la bestial parodia que acabo de descriure comensá entre ells un rebombori que acabá per degenerar ab lo ball tan insuls y vulgar conegut ab lo nom de *Lo Jan petit com balla*.

Mes de xexanta presos formant un círculo y donanantse las mans anavan donant voltas al rededor del gran sortidor de pedra que 's troba en aquell pati.

Aquest sortidor, format en tres seccions, ó sia lo passamans que tanca las ayguas y duas picas mes, es sens dubte un recort históric de lo que debia ser aquell establiment en sa fundació. Donchs bé; en la última pica y demunt de son remat havia pujat un dels presos y desde allí anava dirijint lo ball corejat, que 'ls de baix cuidaban de anar executant. Tenia aquell prés una de aquestas fatxas patibularias ahont s'hi llegeix la insensibilitat del cor produhida per sos hábits en lo crim. De alta estatura y ab una forsa de Samsó, tenia demunt de las espatllas á un noy de tretze anys, lo qual pot dirse que li feya de capritxosa batuta, puig cada vegada que 'ls balladors habían donat una volta al sortidor, al compás de aquell cant que fa agafar son, lo noy, á indicació del director, se treya y llensaba una pessa de sas robas, y tots los presos debian fer altra tant. Aviat quedaren en mánigas de camisa, luego en calsetets, y seguint lo ball, al final casi tots quedaren completament despullats.

Al arribar en aquest punt, lo director agafa al noy, lo sosté un moment enlayrat ab son bras de ferro, li fa donar duas volteretas, y desde el punt ahont se trobava lo tira de cap á la aygua.

De repent la major part dels que ballan se cubissan al aygua, pero alguns tenint por del fret, se resisteixen á pendre 'l bany, y comensa desseguit una camorra que 'm feu presumir si alló acabaria á trompadas.

J. TONIQUAN

(Seguirá)

LO BALL

A MON AMICH Q. ROIG

He sentit dir pel teu barri que en lloch de fe' escarafalls, vas sempre alabant los balls mostrant amich del xibarrí.

Escolta, si no 't sab greu, que te 'n Jaré una llissó, no perque cambihis, no; cada hu es com Deu lo feu.

Jo sols te vull recordar que 'l ball te molt poca solta, fes un cigarro y escolta qu'are t'ho vull explicar.

Si dels metjes no es mania, lo balla escalfa una mica, y l'aire fret adjudica á molts, una pulmonia.

Aixó no ho podrás negar com molts altres cosetas; al ball hi han molts ninetas que 't volen sols explotar.

Que si amor las hi demanas per curar l'amor que 't mata, fujen com del gat la rata demostrantse poch galanas.

Si del contrari, dinés los mostrás y ets bon pagano, la ganancia no 't demano, t'estimarán de alló mes.

Y si segueixes lo vici de donar á trotxe y motxe, quatre rals per llogá un cotxe no tindrás per 'ná al hospici.

Aquells temps se han atabat de que al ball per fer conquistas anavan los saraubistas; l'amor fa temps que ha quebrat.

Y si may trobarse 's logra cap de primera volada,

creume amich, cada vegada la trobarás ab la sogra.

Y aquestas en general si un las vol tenir seguras passa molts amarguras (ab la sogra) y cau malalt.

Reps trepitjadas ballant, cops de puny, molts empentas, tens qüestions que t'hi rebentas, y 'ls músichs sempre sonant.

Brincant te remous las tripas; suas en gran si t'exaltas; trencas las botas si saltas; surs del ball y t'encostipas.

Per are no 't dich res mes; sé que tinch algun descuyt; á Deu, y de avuy en vuy respon á

Joseph Nogués

A Enguera sembla que ha sortit un fantasma pera espantar als tranquils vehins de aquella població.

Estarém á la mira pera fer saber als nostres lectors quan se repartirá la primera edició de garrotadas per las costellas del espanta-tontos.

Ja fa alguns anys que tots los saynetes de fantasmas acaban en trageria per sos autors.

Un matrimoni que suma la friolera de cent xexanta anys, acaba de obtenir d'un cop dos fruits de benedicció.

Ara ja no estranyo qu'en Serrano, á una edat tan avansada, hagi parit la esquerra.

**

Un nou periódich ha vist la llum pública á Barcelona.

Porta per títol *El Escrutador de la Higiene* y está destinat no més que á la especialitat de lo que se 'n diu *higiene de la prostitució*.

Ben vingut siga y garrotada seca á tots los abusos.

**

Una frase del senyor Martos en un discurs fet á las Corts:

«Siento mortificaros todos los pudores del alma.»

Ará fássinme 'l favor de dirme si aixó de las figuras retóricas molts vegadas no clava cops d'escombra al sentit comú.

**

La Iberia, periódich ministerial, demana que l'any 83 se sembli á son antecessor.

Ja ho crech. Per menjar del presupost los seus amichs.

**

Ha deixat de publicarse *El Petróleo*, periódich satíric de Granada.

La societat ja no perilla.

**

En una fábrica d'embutits de Madrit s'han trobat cinquanta kilos de carn de caball y de burro, sens dubte pera fer xorissos de aquells animals.

¡Horror! ¡Lo millor dia 'ns trobarém un tros de fusionista á la escudella!

**

Mes mártirs del treball.

A Bradford (Inglaterra) s'ha desplomat la xemeneya de una fábrica sepultant entre sas runas á setanta treballadors.

¿Quí garanteix la vida als orfes ó viudas de aquesta desgracia?

Y aném cantant las excelencias de la societat en que vivim.

D. Amadeo, ex-rey d' Espanya, diuhen que tracta de casarse.

Bé, ¿y á mi qué?...
** **

A pesar de la negativa del govern francés de contribuir al projecte relatiu á la creació de un mar interior al Sur de Tunis, que faciliti las comunicaciones ab Africa, aviat comensarán los traballs de aquesta obra colossal, que 's deurá á la iniciativa privada, que ha reunit ja 'ls primers fondos necessaris al citat objecte, que patrocina també Mr. Lesseps.

Sempre 'ls governs tenen de ser rémora al progrés.
** **

Segons demostra un periódich, es mes car lo transport del blat de una provincia á un altre per dintre d' Espanya, que no costa, per exemple, de Odessa á Barcelona ó de Nova-York á Santander.

Bona prova de que 'ls espanyols 'ns queixem per vici.
** **

Lo famós marqués de Sardoal, aquell *demócrata* personatge de las cabriolas políticas, ha dit que la democracia no més pot subsistir ab la dinastía de D. Alfons de Borbon.

Malas llenguas fan corre que ab recompensas de creus pensionadas ab dos mil duros al any, y empleos al exercit per sos fills, qualsevol *polítich* sabria entusiasmarse.

¡Ja ho crech!

Pero consti que l' esmentat marqués ho fa tot per la patria.
** **

Escriuhen de Canarias que la emigració també augmenta.

La gracia fusionista arriba per tot.

Aviat será com la de Deu.
** **

Molts periódichs se queixan de que als Estats-Units hi han robos de cadavres.

En materia de morts, á Espanya s' está molt més adelantat.

Aquí 'ls morts... fins tenen dret electoral.

Pregúntiuho als arcaldes fusionistas, que no 'm deixarán mentir.
** **

Ha mort Mr. Remington, l' autor del fusell que porta 'l seu nom.

Si va al cel, es fácil que se n' aprofitin los sants pera ferli fabricar armas pe 'ls carlins.
** **

¿Qué ha passat pera constituir la Diputació provincial de Orense, que entre la majoria dels diputats y 'l governador interí, per poch se tira la casa per la finestra?

¿Será veritat que allí 'l caciquisme...

¡Alto, alto, alto!

Ja no pensava ab la lley de imprenta.

De lo dit, ja no hi ha res.
** **

Ja hauré vist, lectors, que ha mort lo ricaxo de 'n Lopez, l' esplendit marqués de Comillas.

Es una noticia com qualsevol altre, sino que te 'l seu *pero*.

Aquí 'l tal *pero* es lo prodigiós, casi incomprendible salt fet per lo senyor Lopez y Lopez, que nascut pobret, sense mes bens de fortuna que 'ls deu dits de las mans y la claretat del seu enteniment, ha mort sent un dels mes acaudalats capitalistas, fet tot un senyor marqués.

¿Cóm se pot explicar aquest cambi tant extrém?

No preteném tirar cap taca demunt la personalitat del difunt senyor Lopez. Per nosaltres la pregunta te fácil explicació y revesteix tots los caràcters, enclou tota la serietat del problema social.

—¿Cóm se pot explicar,— repetim,— passar de la categoria de proletari á la d' acaudalat com lo senyor Lopez y Lopez?

Senzilla es la contesta:

Per medi de la explotació de l' home per l' home mateix, que permet al mes avispat, ó al que conta ab mes medis, enriqueirse á las costellas del seu semblant que no 's troba en condicions tant ventajosas.

Així es la societat: si la Naturalesa t' ha fet apte pera saber viure espléndidament ab lo treball dels altres, ¡aprofitat del mon, gosa, disfruta!

Y si has nascut en la miseria, sense condicions pera triunfar en la lluyta per la vida... ¡sufreix! ¡mórat!

¡Qu' es admirable, qu' es sábia, qu' es sublim la organizació de la societat present!
** **

Lo govern diu que farà molta cosa si las oposicions lo deixan en pau.

¡Bona excusa té 'l malalt!

Deixeulo fer y que ningú 's queixi, y ja veurem com nos fa á tots felissos.

Y llavors, qui piuli, llenya.

¿No es aixó?
** **

Los articles de primera necessitat están á Jerez á un ull de la cara.

Los treballadors no tenen feyna, y de consegüent las sevas butxacas fan huelga de quartos. Y 'l govern hi envia molta guardia civil.

Ara qui resolgui aquest problema una lley de l' embut per premi.
** **

A Barcelona, qu' en materia de garbo molts cops no volém ser menos que á Madrid, sembla que també 's tracta de donar al president de la nostra Diputació provincial unas 25,000 pessetonas per gastos de representació.

¡Viva 'l garbo!
** **

Durart la nit de Nadal, la policia de Sevilla ha recullit més de duas centas armas.

¿Serian pera celebrar lo naixement del fill de Deu?
** **

A Sallent ha sortit un nou periódich catalá que porta per títol *Lo Llobregat*.

Li desitjém molta vida y pocas ensopegadas.
** **

Un tal Martinet de l' Arpa 'ns fa saber, desde las columnas de *La Vespera*, que tindria ganas de sostenir una polémica ab nosaltres sobre la existencia de Deu y 'l materialisme.

Jamay hem refusat cap discussió, y molt menos si 's vol concretar á las bonas formas; ab aixó, ja ho sab *La Vespera*. Pero advertim al senyor Martinet de l' Arpa que respecte al primer dels dos extrém que proposa, me sembla que no s' ha fet encara cárrech de las ideas que professa la redacció de LA TRAMONTANA.

Mes com de tota discussió 'n deu sortir la l'um, tiri avant, que oposant rahons á rahons é ideas á ideas no tenim de quedarnos enrera.
** **

Diu *La Iberia*, periódich ministerial, examinant lo projecte de lley de imprenta:

«Los propietarios de periódich no sufrirán cap condena, si no cometen delictes.»

¡Viva la llibertat!

¡Y fiquéuli 'ls dits á la boca!

LO PICAPEDRER

Treballant passo las horas y treballa per menjar qu' es per mí la millor ditxa guanyarme el pa bo-y picant.

Jo no 'm fico ab res d' un altre. jo no faig mes que picar. Puig quan pico res ni 'importa lo que fassa tal ó qual.

M' han dit á mi qu' en Sagasta se troba molt capficat, perque la gent de la esquerra no fa mes que rundinar.

Res m' importa, que quan pico may me fico ab lo qu' es fá

Diuhen que tenim infanta y que aixó no es res de bó perque diu que aixís se aumentan los pagos als espanyols.

Res m' importa, que quan pico no 'm capfico ab qué vindrá; que 'l remey tñich que 'm queda sempre ha estat pagá y callá.

Diu que s' ha mort en Figueras qu' era un bon republicá, y qu' era de ideas bonas per un cas que hagués manat.

Deu l' ampari que yo pico y no 'm fico ab lo que hi há.

Treballant passo las horas y treballa per menjar; que 's per mí la millor ditxa guanyarme 'l pa bo-y picant

MAURO DESBODY

En varias cartas que tenim á la vista de amichs nostres de Manlleu, que, com es de suposar, no son dels que combregan ab rodas de molí, se 'ns fá saber de quin modo se las manega lo rector de aquella vila, Tomás Puigcarbó, pera insultar desde la trona als que no volen engreixar lo caldo als capellans.

Lo dia primer de aquest mes cridá desde el recambró del Esperit Sant dihent que habian anat per aquella vila dimonis del infern que predicavan per cafés y teatros que la propietat era un robo, y que entre ells ja se n' habian barrejat algunas personas de la vila de aquells que may van á missa ni á combregar. Y tant arribá á entusiasmarse en piadosa rabiola lo mossen de Manlleu, que digué que 'ls despreciessen á tots, que eran uns salvatjes, uns miserables, indecents, etc., etc.

Lo dia 14 torná altra volta á sermonejar dihent las mateixas bestiesas, y fent blanch de las sevas iras « á n' aquestos furasterots (textual) que se li menjavan las ovellas de son remat. » ¡Quanta llana encara hi deu haber entre las ovellas del rector de Manlleu! Després va clavar la dent y l' unglá, ab tota la sanya evangélica de que pot ser capás un reverent, en una parella de llibre-pensadors próxima á contraure matrimoni civil.

La intolerancia del rector va donant sos resultats: remoure las passions dels llanuts y fer que 'ls partidaris del libre pensament augmentin

cada dia mes á Manlleu, y se afermin en sas conviccions los anti-clericalistas.

Avant y fora, rectors de missa y olla, que las vostras torpesas tenen de fernos grans serveys.

** **

Un descubrimient que deixará molt enrrera lo de las Américas, acaba de fer un periódich clerical francés.

Lo *Lliurador de las ánimas del purgatori*, que s publica á Dijon, ha descobert (desde la seva redacció, per supost), la inequívoca entrada del Purgatori, es á dir, la verdadera escaleta pera devallar als inferns.

Segons ell, l' infern está situat al centro de la terra, y una miqueta mes amunt, en un carreró del costat, s' hi troba 'l purgatori, ab todas las localitats ocupadas fins que la misericordia divina passi la escombra per aquell foch.

La escaleta infernal está situada, segons lo *Lliurador de las ánimas del purgatori*, en la mateixa punta del polo Nort, y per aixó es inaccessible 'l polo als mortals, porque Deu no pot permetre que un qualsevol anés á fer una visita al infern ó al purgatori de la mateixa manera que s van á visitar las obras del moll ó la fira de Bellcayre ó 'l mercat de Calaf.

Ab aixó, caríssims lectors, ja ho sabém; per medi de aquesta nova geografia carca, tenim la seguritat de que existeix l' infern y 'l purgatori, y de que 'l polo Nort es inaccessible porque allí hi ha la escaleta de baixarhi.

Y qui no ho vulga creure que ho vagi á veure, que 'l redactor de la noticia ha quedat, després d' escriurela, mes descansat que la mare que 'l va parir, després del part.

** **

A la iglesia de San Francesch de Madrit va caure un paleta de una bastida, morint en lo mateix moment.

¿Pero per quan se guardan los miracles?

** **

Lo bisbe de Segovia escriu una carta encaminada á posar pau entre carlins y entremesclats.

La *Fé* publica 'l tal document y las emprén de pet contra 'l *Siglo Futuro*.

¡Alabat siga Deu!

Es un gust del modo que aquellas mansas ovelles se llevan mutuament la pell.

** **

Las rifas piadosas treuhen lo nas per molts punts de la montanya á Catalunya.

Y no pensin pas que sigan per engreixar rectors, no.

Tot es per fer be als sants ó per las ánimas del purgatori.

Aixó 'm fa 'l mateix efecte que un empresari de teatros quan anuncia una *gran* funció «á benefici del públich.»

Que 'l beneficiat, may hi guanya res, lo públich paga, y l' anunciant se fica 'l quartos á la butxaca.

Com ab las rifas piadosas.

** **

Un' altra iglesia á la llista.

La parroquia de Puente de Pumar, provincia de Santander, ha sigut catolisada no se sab per qui, emportantsen la corona de la verge, una cullereta, duas patenas y las canadellas, tot de plata, y deixant també á las ánimas del purgatori ab un pam de nas, puig de pas carregaren ab la caixeta de la redenció dels pecats venials.

¡Pobres animetas, y qu' están de pega!

** **

Fragments de una epístola (no llegeixin pistola) del reverent carca Gago á un germá seu en presbiteria:

«En fin, Sr. D. Santiago, yo protesto contra *suresúmen*, y no entremos en materia. Cuando un hombre cumple cincuenta años, y no se ha muerto, debieran fusilarle para que no contase historias viejas.»

Aixís me agradan los reverents, *echaos pa lante*.

** **

Sembla que á Balsareny ha tingut ó te de tenir lloch una polémica entre 'ls misionistas católichs y uns espiritistas.

Desitjém que no surti cap burro bramant á temps, com á Capellades.

** **

A Rozières (Fransa) hi ha un capellá que desde la trona prohibeix que ningú al poble pugua ballar.

Ve una festa, y la heretje joventut prepara un ball com si brams d' ase no arribessin al cel.

Lo fabricant de *oremus* se 'n va tot enfutimat á la sala y mou un grán xibarri als músichs dihentlos que tant se valdria que toquessin la infernal *Marsellesa*.

Lo director de orquesta li pren la paraula pel mot, y vinga sonar la *Marsellesa*.

Lo jovent s' entusiasma als acords de la revolucionaria cansó y comensan á saltar y ballar ab mes alegría que may.

Lo comerciant de missas se posa llavors rabiós com una fiera, y deixa anar per aquella santa boca las següents evangélicas paraulas:

—Tots los homes de aquest poble son un pillos y las donas unas p... (sense ferhi embuts.)

¡Oh angélica mansuetut de aquets elegits ministros del Senyor!...

** **

Un lector desocupat nos ha enviat los noms del nous ministres combinats de modo que, segons ell, s' hi pot llegir lo que son tots ple-gats.

Allá vá:

Vega de Yrmijo
Martinez Cam Dos
Gull On
Rodriguez Aria S
Pelayo Cues Ja
Nuñez de Yrce
Vicen Je Romero Giron
Gam Yzo
Saga Sta

ÚLTIMA HORA

Un fet altament escandalós acaba de passar á Manlleu á conseqüencia de las estúpidas predicacions del rector de aquella vila, segons poden veure nostres lectors en lo primer suelto de *Mal temps* del present número.

Lo dimars d' aquesta setmana, dia 16 del corrent, á las deu del matí sortian del Jutjat municipal la parella que, segons sas conviccions y sa conciencia, acabava de contraure matrimoni civil cumplint ab tots los preceptes de la ley, y á la qual fem referencia en lo suelto de *Mal temps* qu' hem citat.

Bon rato feya ja que estavan sitiats los nuvis per una turba de donas de sagristía que movian un escándol de mil diables cridant ¡Mori 'l Matrimoni civil! y dihent que l' infern era á ca 'l jutje y ell era 'l primer dimoni.

Al anar á sortir los casats de poch, una turba de salvatjes ab faldillas, que casi todas ellas perteneixen á la associació car-católica de fillas de María; pretingueren atropellar á la novia, essent precis que 'l jutje demanés auxili á va-

rios homes pera impedir fos atropellat ell y 'ls nous esposos.

Las fanatisadas *fillas de Maria* cridavan y grunyian de un modo bestial, treyentse 'ls rosaris y 'ls escapularis pera ensenyarlos als *endemoniats*, que s' haurian mort de riure si la agressió no hagués volgut passar á vías de fet.

Tot aixó es fruyt de las predicacions del rector, que te gran partit entre las beyatas de Manlleu, molts de las quals en temps dels carlins habian donat lloch á escenas á las foscas que no recomanan gayre á la dona que las tolera.

També tenim de fer notar que 'l fabricant Joseph Puntí, qu' es una especie de senyor feudal en aquell poble, sembla que ha tingut la seva participació en lo complot clerical, puig que á pesar de que quan li falta una dona al treball la despatxa ó amenassa ab despatxarla, lo dimars las tingué mes de duas horas fora de la fábrica, á ciencia y paciencia de tothom, acreditantse una vegada mes de jesuita y amparador de disbauixas clericals.

Si nosaltres no estessim curats de sustos en materias carcundas, tal volta 'ns avergonyiriam de que tals fets passin á Catalunya á últims del sigle XIX; pero sabém que cada un no mes pot donar lo que té, y ja fa temps que 'ls carcatólichs los creyém una rassa degenerada entre la especie humana.

Segons la carta que tenim á la vista, mereixen un aplauso las autoritats locals, tant lo senyor jutje com l' arcalde, pe 'l zel que han demostrat en amparar als qu' exercian un dret sancionat per la ley.

Un gran número de *fillas de Maria* han anat á parar al calabosso á templar sos ardors bélichhs, mentres que 'l rector seguirá tranquil tocant la barbeta á las que quedin en llibertat, y féntlashi sermones furiosos.

Com sempre, algun infelís fanátich pagará la patenta, y 'l qu' es causa de tot seguirá burlantse de la ley, de l' autoritat y de qui l' ha fet.

Pera curar aquets mals á Espanya, 's necessitaria que cada sis mesos hi hagués un any 35.

LOGOGRIFO NUMERIC

1 2 3 4 5 6 7 8.—Lo que te LA TRAMONTANA.
1 2 3 5 7 8.—Bestias.
1 6 5 6 8.—Lo que hi ha per las iglesias.
3 4 1 7.—Lo que tothom te.
8 4 1 2.—Lo que tenen tots los arbres.
8 6 8.—Un número.
8 6.—Una nota musical.

RUCH NAFRAT

** **

GEROGLÍFICH

Pretendents

L I N
O I I
D C C C C

Pretendents

Cassimiro d' ESPARRAGUERA

SOLUCIONS

Á LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT

XARADA: 1.ª Fre-de-rich.

» 2.ª A-gus-ti-na.

» 3.ª Pal-mi-ra.